

ทรงพระเจริญ

ปีที่ **36** News Letter ฉบับที่ 7

จดหมายข่าว News Letter

เดือนกรกฎาคม 2565
ISO 9001 : 2015 Certified

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
Department of Medical Sciences

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
DEPARTMENT OF MEDICAL SCIENCES

Discovery
นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อย่างเหมาะสม

Moral
ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้

Sciences/Standards
ทำงานอย่างมีมาตรฐานตามหลักวิชาการ

Change
ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ทำงานเป็นทีม

คำนิยม กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

วันเฉลิมพระชนมพรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

28 กรกฎาคมของทุกปี เป็นวันคล้ายวันพระราชสมภพ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ทรงมีพระราชปณิธานที่แน่วแน่ จะทำให้ประเทศชาติมั่นคง และประชาชนมีชีวิตรความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ด้วยมีพระราชประสงค์ที่จะสืบสาน รักษา และต่อยอดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และแนวพระราชดำริต่างๆ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช และโครงการในพระราชดำริส่วนพระองค์ อาทิ ด้านการแพทย์ การอนุรักษ์น้ำ ล้วนเป็นไปเพื่อบำบัดทุกข์ บำรุงสุขให้แก่ประชาชน และพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้า

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินี ทรงห่วงใยพสกนิกร จากวิกฤตการณ์แพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ เพื่อนำไปจัดหาอุปกรณ์ทางการแพทย์ เครื่องช่วยหายใจ รถเก็บตัวอย่างชีวโมรียและรถวิเคราะห์ผลด่วนพิเศษ สำหรับการเป็นหน่วยเคลื่อนที่ในการให้บริการประชาชนในจังหวัดที่มีผู้ติดเชื้อ แยกป้องกันเชื้อความดันลบแบบเคลื่อนที่ รองรับสถานการณ์คนไข้ที่มีอาการหนัก พระราชทานแก่ประชาชนเพื่อใช้ในการรักษาพยาบาลผู้ป่วยโรคโควิด 19

ทรงมีความห่วงใยและทรงให้ความสำคัญต่อการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรทางการแพทย์ ที่เสียสละอุทิศตนในการปฏิบัติหน้าที่ดูแลรักษาผู้ป่วยในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานอาหารปรุงสุกใหม่แก่บุคลากรทางการแพทย์ ที่ปฏิบัติหน้าที่ดูแลรักษาผู้ป่วยโรคโควิด 19 ณ โรงพยาบาล และโรงพยาบาลสนามต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด นำพระทัยจากพระองค์ท่าน ในวิกฤตการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ที่พระราชทานความช่วยเหลือแก่ประชาชน นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้

เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว 28 กรกฎาคม พ.ศ.2565 ขอพระองค์ทรงพระเจริญด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ

ข้าพระพุทธเจ้า คณะผู้บริหาร และบุคลากร วิทยาลัยการแพทย์

U.ก. บอกกล่าว

จดหมายข่าวฉบับนี้ มีสาระความรู้ อาทิ 23 ผลงานวิชาการที่ได้รับรางวัลในการประชุมวิชาการวิทยาศาสตร์การแพทย์ ครั้งที่ 30 กรมวิทย์ฯ ส่งมอบเมล็ดพันธุ์กัญชาพันธุ์ไทย “ตะนาวศรีก้านแดง” ที่ให้สาร CBD สูง เพื่อใช้ประโยชน์ทางการแพทย์ และต่อยอดเชิงเศรษฐกิจ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ร่วมจัดงาน “มหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ” นำเสนอองค์ความรู้จากการวิจัยและพัฒนา พืชกัญชา และพืชสมุนไพรที่มีศักยภาพ

นอกจากนี้ยังมีสาระความรู้ดีๆ ที่น่าสนใจ อาทิ การเตือนภัยสุขภาพฉบับนี้ มีเรื่องของ กรมวิทย์ฯ เปิดเผยผลตรวจวัตถุกันเสีย ในอาหารประเภทเส้น และ การอ่านและแปลผล ATK เรื่องราวที่น่าสนใจอีกมากมาย ติดตามอ่านได้ในฉบับนี้

บรรณาธิการ

สร.เผยโควิด BA.5 หลบวัคซีนได้ดีกว่า ทำติดเชื้อซ้ำได้ ต้องฉีดเข็มกระตุ้น

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข เผยโควิดสายพันธุ์ BA.4/BA.5 แพร่เร็วกว่าและมีแนวโน้มความรุนแรงมากกว่า BA.2 รวมถึงมีความสามารถในการหลบภูมิคุ้มกันจากวัคซีน 3 เข็ม ได้ดีกว่า BA.2 ทำให้ติดเชื้อซ้ำได้ แนะนำประชาชนฉีดเข็มกระตุ้น 3-4 เดือน ร่วมกับคงมาตรการป้องกันตนเอง ส่วน BA.2.75 ยังต้องติดตามข้อมูลต่อเนื่อง เตรียมวิธีตรวจที่จำเพาะเพื่อให้ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ในพื้นที่ตรวจเบื้องต้นได้ในสัปดาห์หน้า

เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ.2565 ที่กระทรวงสาธารณสุข จ.นนทบุรี นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ พร้อมด้วยนายแพทย์บัลลังก์ อุปพงษ์ รองอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ และ ดร.สุภาพร ภูมิอมร ผู้อำนวยการสถาบันชีววัตถุ แลกสถานการณ์การเฝ้าระวังสายพันธุ์โควิด 19 และการติดตามภูมิคุ้มกันของคนที่ได้รับวัคซีนเข็ม 3 ต่อ BA.5 ว่าช่วงสัปดาห์ที่ผ่านมา (16-22 กรกฎาคม พ.ศ.2565) ได้ตรวจเฝ้าระวังสายพันธุ์โควิด 19 จำนวน 468 ราย พบเป็นสายพันธุ์ BA.4/BA.5 มากสุดจำนวน 320 ราย คิดเป็น 68.38% ส่วนสายพันธุ์ BA.2 พบ 143 ราย คิดเป็น 30.56% และสายพันธุ์ BA.1 อีก 5 ราย คิดเป็น 1.07% โดยใน กทม.พบ BA.4/BA.5 80% มากกว่าภูมิภาคที่พบ 60% แสดงว่า BA.4/BA.5 แพร่เร็วกว่า BA.1 และ BA.2 สอดคล้องกับสถานการณ์ที่มีผู้ติดเชื้อมากขึ้น ซึ่งเมื่อถอดรหัสพันธุกรรมแบบทั้งตัวเพื่อแยกแยะระหว่าง BA.4 กับ BA.5 พบว่าเป็น BA.5 ประมาณ 75% และ BA.4 ประมาณ 25%

นายแพทย์ศุภกิจกล่าวว่า ส่วนความรุนแรง จากการเปรียบเทียบกลุ่มอาการไม่รุนแรงและรุนแรงในช่วงดังกล่าว พบว่าในพื้นที่ กทม. ผู้ป่วยอาการไม่รุนแรง 122 ราย พบเป็น BA.4/BA.5 77.05% กลุ่มอาการรุนแรงพบ 87.04% พื้นที่ต่างจังหวัด กลุ่มอาการไม่รุนแรง 345 ราย พบ 55.61% กลุ่มรุนแรง 53 ราย พบ 73% หากพิจารณาข้อมูลตั้งแต่วันที่ 2-22 กรกฎาคม พ.ศ.2565 พบว่า พื้นที่ กทม. ผู้ป่วยอาการไม่รุนแรง 475 ราย พบเป็น BA.4/BA.5 76% อาการรุนแรง 101 ราย พบ 78.22% และภูมิภาคอาการไม่รุนแรง 774 คน พบ 41.99% อาการรุนแรง 137 ราย พบ 59.12% ซึ่งจากการพบสัดส่วนของ BA.4/BA.5 ในผู้ป่วยอาการรุนแรงสูงกว่า จึงอนุมานได้ว่าถ้าติดเชื้อ BA.4/BA.5 น่าจะ

มีโอกาสเกิดอาการรุนแรงมากกว่า

สำหรับสายพันธุ์ BA.2.75 ตำแหน่งที่กลายพันธุ์ คือ G446S และ Q493R ทำให้จับกับเซลล์มนุษย์ได้มากขึ้น จึงทำให้น่าเป็นห่วงว่าจะแพร่ค่อนข้างเร็วหรือหลบภูมิคุ้มกันได้ อาจติดเชื้อซ้ำหรือทำให้วัคซีนมีประสิทธิภาพลดลง แต่ทั้งหมดเป็นการดูจากตำแหน่งที่กลายพันธุ์ ต้องติดตามข้อมูลที่เกิดขึ้นจริงต่อไป โดยขณะนี้วิธีการตรวจแบบเบื้องต้นยังไม่สามารถตรวจแยกสายพันธุ์ BA.2.75 ได้ ดังนั้นหากพบสายพันธุ์ที่ไม่เข้ากับ BA.2 BA.4 BA.5 จะต้องส่งมาถอดรหัสพันธุกรรมทั้งตัว แต่ประมาณสัปดาห์หน้าจะเตรียมวิธีตรวจเบื้องต้นที่จำเพาะเฉพาะ BA.2.75 เพื่อให้ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ในพื้นที่ตรวจเบื้องต้นได้เร็วขึ้น

นายแพทย์ศุภกิจ กล่าวต่อว่า กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ได้ศึกษาภูมิคุ้มกันของคนที่ได้รับวัคซีนโควิด 19 เข็ม 3 ต่อสายพันธุ์ย่อยโอไมครอน BA.5 ตามวิธีมาตรฐาน โดยเฉพาะเชื้อแล้วนำมาทดสอบกับภูมิคุ้มกันในน้ำเลือดของคนที่ยังติดวัคซีน 3 เข็มหลัง 2 สัปดาห์ โดยวิธี Plaque Reduction Neutralization Test (PRNT) ในห้องแล็บความปลอดภัยระดับ 3 ขึ้นไป พบว่า สตรีซิโนแวค 2 เข็มตามด้วย แอสตราเซนเนกา ภูมิคุ้มกันต่อ BA.2 ที่ 203.5 เมื่อเป็น BA.5 ลดลงเหลือ 89.79 สตรีซิโนแวค 2 เข็ม ตามด้วย ไฟเซอร์ ภูมิคุ้มกันต่อ BA.2 ที่ 345.8 เมื่อเป็น BA.5 ลดลงเหลือ 153.8 สตรีซิโนแวค 2 เข็ม ตามด้วย ไฟเซอร์ ภูมิคุ้มกันต่อ BA.2 ที่ 226.2 เมื่อเป็น BA.5 ลดลงเหลือ 86.51 และสตรีซิโนแวค ตามด้วย แอสตราเซนเนกา 2 เข็ม ภูมิคุ้มกันต่อ BA.2 ที่ 84.60 เมื่อเป็น BA.5 ลดลงเหลือ 43.60 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยในต่างประเทศที่พบว่าหลังติดเชื้อ BA.1 BA.2 ประมาณ 2 สัปดาห์ และ 4 สัปดาห์ เมื่อเป็นเชื้อ BA.4/BA.5 ภูมิคุ้มกันจะลดลงประมาณ 3 เท่า จึงเป็นเหตุผลว่าทำไมจึงติดเชื้อซ้ำได้ แต่แม้สายพันธุ์ BA.5 จะหลบภูมิคุ้มกันจากวัคซีนได้ดีกว่า BA.2 แต่ยังป้องกันโรคได้พอสมควร จึงขอให้ผู้ที่ฉีดวัคซีนเข็ม 2 นานแล้วมารับเข็มกระตุ้น และฉีดกระตุ้นทุก 4 เดือน เนื่องจากวัคซีนทุกสูตรเมื่อผ่านไป 3-4 เดือน ภูมิคุ้มกันจะลดลง ร่วมกับการใช้มาตรการป้องกันตนเอง Universal Prevention ด้วยการใส่หน้ากาก ล้างมือ เว้นระยะห่าง จะช่วยลดโอกาสรับและแพร่เชื้อได้

สถาบันชีววัตถุ...รายงาน

23

ผลงานวิชาการที่ได้รับรางวัล ในการประชุมวิชาการวิทยาศาสตร์การแพทย์

ครั้งที่ 30

เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2565 ที่โรงแรมแกรนด์ ริชมอนด์ จ.นนทบุรี นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ อธิการบดีมหาวิทยาลัยการแพทย์ เปิดเผยภายหลังพิธีปิดการประชุมวิชาการวิทยาศาสตร์การแพทย์ ครั้งที่ 30 ประจำปีงบประมาณ 2565 “80 ปี: วิทยาศาสตร์การแพทย์และการสร้างเครือข่ายเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน (80 Years: Medical Sciences and Networking for Sustainable Development)” โดยในปีนี้มีกรรมการแนะนำผลงานวิชาการในรูปการบรรยาย จำนวน 54 เรื่อง และโปสเตอร์ จำนวน 209 เรื่อง รวมทั้งสิ้น 263 เรื่อง แบ่งเป็น 5 สาขา ทั้งนี้กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ได้จัดให้มีการประกวดการนำเสนอผลงานวิชาการแบบบรรยายและแบบโปสเตอร์ในรูปแบบออนไลน์ ด้วยการมอบรางวัลให้แก่ผู้วิจัยที่มีผลงานที่เป็นประโยชน์และมีคุณภาพ โดยมีคณะกรรมการวิชาการเป็นผู้พิจารณาตัดสินผลการประกวดซึ่งมีผลงานที่ได้รับรางวัล จำนวน 23 เรื่อง ดังนี้

สาขา 1 : Current Research and Innovation on Diseases

รางวัลชนะเลิศ การนำเสนอแบบบรรยาย ได้แก่ นางสาววิรัชฐา แสงวดี สถาบันชีววิทยาศาสตร์ทางการแพทย์ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เรื่อง การปรับตำแหน่งลำดับเบสของไพรเมอร์เพื่อการตรวจจับยีน N ของเชื้อโคโรนาไวรัสสายพันธุ์โอไมครอน

รางวัลรองชนะเลิศ การนำเสนอแบบบรรยาย ได้แก่ นายพนาวัฒน์ ไพเราะ สถาบันชีววิทยาศาสตร์ทางการแพทย์ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เรื่อง การตรวจวัดระดับไมโครอาร์เอ็นเอในตัวอย่างเลือด เพื่อหาตัวบ่งชี้ทางชีวภาพในผู้ป่วยมะเร็งเต้านม

รางวัลชนะเลิศ การนำเสนอแบบโปสเตอร์ ได้แก่ นางสาวศิริรัตน์ นามขุนทด สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เรื่อง การพัฒนาวิธีตรวจเชื้อไวรัสที่ทำให้เกิดกลุ่มอาการไข้สูงและเกล็ดเลือดต่ำด้วยเทคนิค real-time RT-PCR

รางวัลรองชนะเลิศ การนำเสนอแบบโปสเตอร์ ได้แก่ นางสาวศิริกานดา วิมล สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เรื่อง การประยุกต์ใช้ SNP genotyping assay เพื่อการคัดกรองเชื้อไวรัส SARS-CoV-2 Omicron variants ช่วงเปิดประเทศ เดือนพฤศจิกายนถึงธันวาคม พ.ศ.2564

รางวัลรองชนะเลิศ การนำเสนอแบบโปสเตอร์ ได้แก่ นางสาวชลลดา ยอดทัพ สถาบันชีววิทยาศาสตร์ทางการแพทย์ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เรื่อง การศึกษา Gene expression profiling ในต้นแบบผลิตภัณฑ์เซลล์ภูมิคุ้มกันบำบัด ชนิด Natural Dendritic Cells

สาขาที่ 2 : Current Research and Innovation on Consumer Protection

รางวัลชนะเลิศ การนำเสนอแบบบรรยาย ได้แก่ นายกรกช พรหมจันทร์ สำนักคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เรื่อง การตรวจสอบพันธุกรรมไวรัส SARS-CoV-2 ที่ปนเปื้อนบนอาหารและบรรจุภัณฑ์อาหารด้วยวิธีสวอป

รางวัลรองชนะเลิศ การนำเสนอแบบบรรยาย ได้แก่ นายกรพงศ์ ภิญโญสุชี สถาบันชีววัตถุ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เรื่อง การนำวิธีทดสอบคุณภาพวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าสำหรับสัตว์โดยวิธีซีโรโลยีมาใช้ในการควบคุมกำกับตามมาตรฐานสากลใหม่

รางวัลชนะเลิศ การนำเสนอผลงานแบบโปสเตอร์ ได้แก่ นางสาวจิรนนท์ อินทรจร ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 6 ชลบุรี เรื่อง การเตรียมวัสดุกำบังรังสีจากวัสดุเชิงประกอบแบบเรซินซิลิเกตและเรซินเพื่อประยุกต์ใช้ในงานด้านรังสี

รางวัลรองชนะเลิศ การนำเสนอผลงานแบบโปสเตอร์ ได้แก่ นางสาวชรินทร์ตัน ศิริธรรม ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 10 อุบลราชธานี เรื่อง กระบวนการสกัดใหม่สำหรับวิเคราะห์สารเคมีกำจัดแมลงกลุ่ม คาร์บาเมตตกค้างในผัก

รางวัลรองชนะเลิศ การนำเสนอผลงานแบบโปสเตอร์ ได้แก่ นางสาวสุนันทา ศรีโสภณ สถาบันวิจัยสมุนไพรมหาวิทยาลัยการแพทย์ เรื่อง การศึกษาองค์ประกอบทางเคมีของเปลือกอบเชยไทยและเปลือกอบเชยเทศด้วย GC-MS

สาขาที่ 3 : Risk Assessment and Health Threat

Warning การประเมินความเสี่ยงและเตือนภัยสุขภาพ

รางวัลชนะเลิศ การนำเสนอแบบบรรยาย ได้แก่ นางสาวอติคุณ นารณน้ำพอง ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 10 อุบลราชธานี กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เรื่อง ปริมาณแอลกอฮอล์ในเครื่องสำอาง ที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์เพื่อสุขอนามัยสำหรับมือ

รางวัลรองชนะเลิศ การนำเสนอแบบบรรยาย ได้แก่ นางสาว ภรณ์ทิพย์ ท้วมทอง สำนักยาและวัตถุเสพติด กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เรื่อง การศึกษาสถานการณ์การแพร่ระบาดของคีตามีนิ จากตัวอย่างปัสสาวะที่นำส่งสำนักยาและวัตถุเสพติด ระหว่าง ปีงบประมาณ พ.ศ.2558-2564

รางวัลชนะเลิศ การนำเสนอผลงานแบบโปสเตอร์ ได้แก่ นางสาวชุตินันท์ พุ่มดวง สำนักคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เรื่อง การสำรวจการปลอมปนปลาปักเป้า โดยการตรวจเครื่องหมายโมเลกุลจำเพาะในอาหารแปรรูปที่ผลิตจากปลา

รางวัลรองชนะเลิศ การนำเสนอผลงานแบบโปสเตอร์ ได้แก่ นางสาววรรณพร พะเยาว์ สำนักคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เรื่อง การศึกษาการปลอมปน ยาแผนปัจจุบันในผลิตภัณฑ์เสริมอาหารระหว่างปี พ.ศ.2559-2564

รางวัลรองชนะเลิศ การนำเสนอผลงานแบบโปสเตอร์ ได้แก่ นางสาวสุจิตรา สาขะจร ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 11/1 ภูเก็ต เรื่อง คุณภาพของน้ำบริโภคในภาชนะบรรจุที่ปิดสนิทในเขตพื้นที่ จังหวัดกระบี่ พังงา และภูเก็ต

สาขาที่ 4 : Medical Sciences Network for Sustainable

Development เครือข่ายวิทยาศาสตร์การแพทย์ เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

รางวัลชนะเลิศ การนำเสนอแบบบรรยาย ได้แก่ นายภรณ์มณีธนา ปุณณศิริมั่งมี โรงพยาบาลตาพระยา จ.สระแก้ว เรื่อง การพัฒนารูปแบบการดำเนินงานลดความแออัดของผู้ป่วยโรคเรื้อรัง ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด 19

รางวัลรองชนะเลิศ การนำเสนอแบบบรรยาย ได้แก่ นายอนุวัฒน์ กุลโชสง โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราช สว่างแดนดิน จ.สกลนคร เรื่อง ผลของการแก้ไขปัญหาน้ำมันทอดซ้ำด้วยนวัตกรรม ชี้ดิง รางวัลชนะเลิศ การนำเสนอผลงานแบบโปสเตอร์ ได้แก่ นางอมรรัตน์ แดนศิริ ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 7 ขอนแก่น กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เรื่อง การพัฒนาผลิตภัณฑ์ปลาสมสู Smart Product

รางวัลรองชนะเลิศ การนำเสนอผลงานแบบโปสเตอร์ ได้แก่ นางจิตติพร ท่านตระกูล สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เรื่อง ผลการประเมินคุณภาพชุดน้ำยาตรวจสอบสารพันธุกรรมของเชื้อ SARS-CoV-2 ด้วยวิธี Real time RT-PCR และวิธี LAMP

สาขาที่ 5 : Medical Sciences Symposium

รางวัลชนะเลิศ การนำเสนอแบบบรรยาย ได้แก่ นายกรวิชญ์ สมคิด สถาบันวิจัยสมุนไพร กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เรื่อง การระบุเพศกัญชาด้วยเทคนิคทางโมเลกุล

รางวัลรองชนะเลิศ การนำเสนอแบบบรรยาย ได้แก่ นายปิยะวัฒน์ แแบ่งพิวะ สำนักคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เรื่อง การตรวจสอบความใช้ได้ของวิธีวิเคราะห์ และการสำรวจเบื้องต้นของ 3-เอ็มซีพีดีเอสเทอร์ 2-เอ็มซีพีดีเอสเทอร์ และไกลซีดีเอสเทอร์ในน้ำมันบริโภค

รางวัลชนะเลิศ การนำเสนอผลงานแบบโปสเตอร์ ได้แก่ นางสาววราวรรณ วงษ์บุตร สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เรื่อง การพัฒนาวิธี Real-time PCR panel assay สำหรับตรวจวินิจฉัยเชื้อก่อโรคอุจจาระร่วง จากตัวอย่างอาหารและน้ำ

รางวัลรองชนะเลิศ การนำเสนอผลงานแบบโปสเตอร์ ได้แก่ นางสาวสุภักษมา พุนศรีธธา สถาบันวิจัยสมุนไพร กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เรื่อง การศึกษาสารสกัดมะเขว่นต่อการทำงานของเอนไซม์ TMPRSS2 ที่สำคัญ ต่อไวรัส SARS-CoV-2

เปิดการประชุมวิชาการวิทยาศาสตร์การแพทย์ ครั้งที่ 30 ประจำปีงบประมาณ 2565

สมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี โปรดให้ คุณหญิงลักขณาจันทร์ เลขาพันธ์ุ รองประธานสถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ ฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ เป็นผู้แทนพระองค์ เปิดการประชุมวิชาการวิทยาศาสตร์การแพทย์ ครั้งที่ 30 ประจำปีงบประมาณ 2565 ภายใต้หัวข้อ “80 ปี : วิทยาศาสตร์การแพทย์และการสร้างเครือข่ายเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน (80 Years : Medical Sciences and Networking for Sustainable Development)” ซึ่งกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ร่วมกับ มูลนิธิกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ โดยมี ดร.สาธิต ปิตุเตชะ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข พร้อมด้วย นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ นางจุรีภรณ์ บุญยวงศ์วิโรจน์ รองประธานกรรมการมูลนิธิกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ผู้บริหาร ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ร่วมต้อนรับผู้แทนพระองค์ ที่โรงแรมแกรนด์ ริชมอนด์ จังหวัดนนทบุรี วันที่ 22 มิถุนายน พ.ศ.2565

ปิดการประชุมวิชาการวิทยาศาสตร์การแพทย์ ครั้งที่ 30 ประจำปีงบประมาณ 2565

นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เป็นประธานพิธี ปิดการประชุมวิชาการวิทยาศาสตร์การแพทย์ ครั้งที่ 30 ประจำปีงบประมาณ 2565 “80 ปี : วิทยาศาสตร์การแพทย์และการสร้างเครือข่ายเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน” (80 Years: Medical Sciences and Networking for Sustainable Development) พร้อมมอบรางวัลให้แก่ผู้วิจัยที่มีผลงานที่เป็นประโยชน์และมีคุณภาพสามารถนำไปใช้ประโยชน์ด้าน วิทยาศาสตร์การแพทย์และการสาธารณสุข โดยมีคณะกรรมการวิชาการเป็นผู้พิจารณาตัดสินผลการประกวด ซึ่งมีผลงานที่ได้รับรางวัล จำนวน 23 เรื่อง จาก 5 สาขา ได้แก่ สาขา 1 : Current Research and Innovation on Diseases สาขาที่ 2 : Current Research and Innovation on Consumer Protection สาขาที่ 3 : Risk Assessment and Health Threat Warning การประเมินความเสี่ยงและเตือนภัยสุขภาพ สาขาที่ 4 : Medical Sciences Network for Sustainable Development เครือข่ายวิทยาศาสตร์การแพทย์เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน และสาขาที่ 5 : Medical Sciences Symposium โดยมีผู้บริหารกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ทั้งส่วนกลางและศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ร่วมแสดงความยินดี ณ โรงแรมแกรนด์ ริชมอนด์ จ.นนทบุรี วันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ.2565

สัมมนาเชิงปฏิบัติการการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เป็นประธานกล่าวเปิด โครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้ข้าราชการ บุคลากร กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ทั้งส่วนกลางและศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ เข้าใจเรื่องการขับเคลื่อน การประเมินความเสี่ยงการทุจริต องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต และสร้างความตระหนักถึงความสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่อย่างสุจริต โดยมีนายแพทย์พิเชฐ บัญญัติ รองอธิบดี กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์กล่าวรายงาน จัดโดย กลุ่มงานจริยธรรม กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ วิทยากรจากสำนักงาน ป.ป.ท.บรรยายให้ความรู้ผ่านออนไลน์และออนไลน์ Application Zoom ณ ห้องประชุม 110 อาคาร 100 ปี การสาธารณสุขไทย กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ วันที่ 29 มิถุนายน พ.ศ.2565

งานบติช HealthCare 2022 “จักรวาลผู้สูงวัย”

ดร.สาธิต ปิตุเตชะ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข เป็นประธานเปิดงานบติช Health Care 2022 “จักรวาลผู้สูงวัย” พร้อมเยี่ยมชมนิทรรศการกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ สำคัญรังสีและเครื่องมือแพทย์ในการส่งเสริมการใช้เครื่องวัดความดันโลหิตอย่างถูกต้อง โดยให้ความรู้เรื่องโรคที่เกิดจากความดันโลหิตสูง การเลือกใช้ การดูแลรักษาเครื่องวัดความดันโลหิต และให้บริการตรวจสอบเครื่องวัดความดันโลหิตกับประชาชน โดยมีนายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ให้การต้อนรับที่สามย่านมิตรทาวน์ฮอลล์ ชั้น 5 ศูนย์การค้าสามย่านมิตรทาวน์ วันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ.2565

บริการตรวจประเมินรางวัลเลิศรัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565

นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ พร้อมด้วยรองอธิบดี ผู้บริหารทั้งส่วนกลางและศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ และคณะทำงาน รับการตรวจประเมินรางวัลเลิศรัฐ สาขาบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ณ พื้นที่ปฏิบัติงาน (Site visit) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565 โดยมีการนำเสนอต่อคณะผู้ตรวจประเมินจาก สำนักงาน ก.พ.ร. ผ่านทางออนไลน์และออนไลน์ Application Zoom ณ ห้องประชุม 110 ชั้น 1 อาคาร 100 ปี การสาธารณสุขไทย พร้อมเยี่ยมชมการดำเนินงานของศูนย์รวมบริการ One Stop Service กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ วันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ.2565

แถลงข่าวประเด็น การเฝ้าระวังโควิด19 สายพันธุ์ BA.4 และ BA.5

นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ พร้อมด้วยนายแพทย์บัลลังก์ อุปพงษ์ รองอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ นายแพทย์อาชวินทร์ โรจนวิวัฒน์ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข แถลงข่าวประเด็น การเฝ้าระวังโควิด 19 สายพันธุ์ BA.4 และ BA.5 พร้อมตอบข้อซักถามจากสื่อมวลชน ถ่ายทอดสดระบบออนไลน์ผ่านเฟซบุ๊กไลฟ์ กระทรวงสาธารณสุข ณ ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉิน ด้านการแพทย์และสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข อาคาร 5 ชั้น 7 สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข จ. นนทบุรี วันที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ.2565

อบรมผู้ตรวจประเมินใหม่ตามมาตรฐานห้องปฏิบัติการทางการแพทย์

นายแพทย์ปิยะ ศิริลักษณ์ รองอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ เป็นประธานกล่าวเปิดโครงการอบรมผู้ตรวจประเมินใหม่ตามมาตรฐานห้องปฏิบัติการทางการแพทย์และห้องปฏิบัติการรังสีวินิจฉัย กระทรวงสาธารณสุขผ่านทางออนไลน์ เพื่อพัฒนาผู้ตรวจประเมินให้มีความรู้ความเข้าใจ สามารถดำเนินงานทั้งด้านระบบบริหารคุณภาพและด้านวิชาการตลอดจนข้อกำหนดและเงื่อนไขของสำนักมาตรฐานห้องปฏิบัติการ ทำให้เกิดความเชื่อมั่นในผลการตรวจวิเคราะห์ เป็นประโยชน์แก่ประชาชนผู้รับบริการ โดยมี ดร.ภัทรวีร์ สร้อยสังวาล ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานห้องปฏิบัติการ กล่าวรายงาน ณ ห้องประชุม โรงแรมแกรนด์ริชมอนด์ จ.นนทบุรี วันที่ 5 กรกฎาคม พ.ศ.2565

กรมวิทย์ฯ ส่งมอบเมล็ดพันธุ์กัญชาพันธุ์ไทย “ตะนาวศรีก้านแดง” ที่ให้สาร CBD สูง เพื่อใช้ประโยชน์ทางการแพทย์และต่อยอดเชิงเศรษฐกิจ

เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ.2565 ที่กระทรวงสาธารณสุข จ.นนทบุรี นายอนุทิน ชาญวีรกูล รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ดร.สาธิต ปิตุเตชะ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข นายแพทย์เกียรติภูมิ วงศ์รจิต ปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นประธานและสักขีพยานในพิธีส่งมอบเมล็ดพันธุ์กัญชาพันธุ์ตะนาวศรีก้านแดง จำนวน 500 เมล็ดจากนายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ให้แก่ นายแพทย์กิตติ โล่สุวรรณรักษ์ ผู้อำนวยการสถาบันกัญชาทางการแพทย์ โดยมีผู้บริหารกระทรวงสาธารณสุขเข้าร่วม

นายอนุทิน ชาญวีรกูล รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข กล่าวว่า กระทรวงสาธารณสุข โดยกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ได้ดำเนินการตามนโยบายกัญชาเสรีทางการแพทย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเก็บรวบรวมกัญชาพันธุ์ไทยถึง 4 พันธุ์ที่ไม่มีการนำมาใช้ประโยชน์ เป็นระยะเวลามากกว่า 40 ปี มาวิจัยพัฒนาและทดลองปลูกในโรงเรือน เพื่อให้ได้พันธุ์กัญชาที่มีคุณภาพและสารสำคัญสูง และดำเนินการจดทะเบียนรับรองสายพันธุ์เพื่อใช้เป็นข้อมูลว่ากัญชาสายพันธุ์ไทยมีคุณภาพดีเป็นมรดกของชาติ เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานภาครัฐและวิสาหกิจชุมชนในการเลือกนำไปใช้ตามวัตถุประสงค์

นอกจากนี้ยังเป็นการต่อยอดและเน้นย้ำถึงความสำคัญในการวิจัยพัฒนาพันธุ์กัญชาไทย เพื่อให้ผู้ที่สนใจในการปลูกกัญชาได้มีเมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพเทียบเท่ากับกัญชาพันธุ์ต่างประเทศลดการนำเข้าเมล็ดพันธุ์ รวมถึงส่งเสริมให้ผู้ประกอบการภายในประเทศมีศักยภาพการแข่งขันในตลาดโลก และลดการขาดดุลการค้ากับต่างประเทศได้

เมล็ดพันธุ์กัญชาพันธุ์ตะนาวศรีก้านแดงที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ได้พัฒนาและส่งมอบให้กระทรวงสาธารณสุขในครั้งนี้ทางกระทรวงสาธารณสุขจะส่งมอบต่อไปให้กับสถาบันกัญชาทางการแพทย์ เพื่อใช้ทางการแพทย์และใช้ในผลิตภัณฑ์สุขภาพ

นายแพทย์ศุภกิจ ศิริลักษณ์ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กล่าวว่า กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ได้ศึกษาวิจัยกัญชาอย่างครบวงจร ตั้งแต่การปลูก การสกัด การวิเคราะห์ และการวิจัย โดยได้พัฒนาพันธุ์กัญชาไทย 4 พันธุ์ดั้งเดิม ได้แก่ กัญชาพันธุ์หางกระรอก หางเสือ ตะนาวศรีก้านขาว และตะนาวศรีก้านแดง โดยได้ศึกษาทางด้านพฤกษศาสตร์ สารพันธุกรรม ข้อมูลทางเคมี และข้อมูลฤทธิ์และความปลอดภัยของการกัญชาแต่ละพันธุ์ ซึ่งได้รับการจดทะเบียนรับรองสายพันธุ์เพื่อเป็นสายพันธุ์อ้างอิงของประเทศไทยเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

สำหรับเมล็ดพันธุ์กัญชาที่ส่งมอบ เป็นพันธุ์ตะนาวศรีก้านแดง จำนวน 500 เมล็ด ซึ่งเป็นกัญชาพันธุ์ที่ให้สาร CBD สูงเหมาะสำหรับนำไปใช้ประโยชน์ทางการแพทย์ และผลิตภัณฑ์สุขภาพ รวมถึงสามารถนำไปใช้ต่อยอดเชิงเศรษฐกิจ ในด้านอื่นๆ โดยจะทยอยส่งมอบเมล็ดพันธุ์กัญชาให้กับหน่วยงานภาครัฐที่มีพื้นที่เพาะปลูกเพื่อนำไปขยายพันธุ์สำหรับใช้ประโยชน์ต่อไป

สถาบันวิจัยสมุนไพร...รายงาน

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ร่วมจัดงาน “มหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ” นำเสนอองค์ความรู้จากการวิจัยและพัฒนา พืชกัญชา และพืชสมุนไพรที่มีศักยภาพ

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ร่วมจัดงาน “มหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ” ครั้งที่ 19 Thailand Herbal Expo “สร้างเศรษฐกิจไทย ด้วยกัญชาไทย นวดไทย อาหารไทย” กับกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ระหว่างวันที่ 6-10 กรกฎาคม พ.ศ.2565 ณ อิมแพค เมืองทองธานี ฮอลล์ 11-12 จ.นนทบุรี เพื่อขับเคลื่อนองค์ความรู้ ภูมิปัญญา จากการศึกษาวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมจากสมุนไพร และการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สมุนไพรไทยเพื่อสุขภาพ สร้างเศรษฐกิจ และการมีส่วนร่วมของเครือข่าย ทั้งภาครัฐและเอกชน ส่งเสริมและพัฒนาด้านวิชาการ นวัตกรรม และถ่ายทอดองค์ความรู้ ในการดูแลสุขภาพด้วยสมุนไพร และผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร ที่ถูกต้อง ให้แก่ประชาชนและภาคประชาสังคม ในการจัดงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติครั้งนี้ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ โดยสถาบันวิจัยสมุนไพร จัดนิทรรศการ นำเสนอผลงานของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ด้วยแนวคิด “สมุนไพรไทย เสริมสุขภาพ สร้างเศรษฐกิจไทย” นำเสนอผลงานจากการศึกษาวิจัยและพัฒนาสมุนไพรของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ทั้งองค์ความรู้ และเทคโนโลยีทางห้องปฏิบัติการด้านสมุนไพร รวมถึงผลิตภัณฑ์ และนวัตกรรมต้นแบบ ผ่านระบบการศึกษาวิจัยทางห้องปฏิบัติการ ตามมาตรฐานสากล พร้อมถ่ายทอดให้หน่วยงานผู้สนใจทั้งภาครัฐและเอกชน นำไปต่อยอดเชิงอุตสาหกรรม เพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ ตอบสนองความต้องการและเป็นทางเลือกในการใช้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรของประชาชนผู้บริโภค เสริมสร้างเศรษฐกิจของประเทศ ด้วยสมุนไพรไทยมาตรฐานสร้างอนาคต โดยนำเสนอผลงานจากการศึกษาวิจัยและพัฒนาสมุนไพร (กัญชา) และสมุนไพรที่มีศักยภาพในการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันของร่างกาย (ปอบิด) และการพัฒนาสมุนไพรเพื่อการรักษาและบรรเทาอาการ ดังนี้

ผลิตภัณฑ์สำหรับบรรเทาอาการกล้ามเนื้อตึงตัวจากการปวดข้อ จากสารสกัดรากกัญชา “กัญเจล (Kann gel)” โดยการศึกษาในปัจจุบันพบว่ารากกัญชา ประกอบด้วย สารออกฤทธิ์หลายชนิด สารกลุ่ม Triterpenoids เช่น Friedelin มีฤทธิ์ลดไข้ แก้อาการปวด กลุ่ม Monoterpenes เช่น Carvone และ Dihydrocarvone มีฤทธิ์แก้ปวด กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์จึงได้พัฒนาเป็นสูตรตำรับที่มีส่วนผสมของสารสกัดรากกัญชา ซึ่งเป็นสารออกฤทธิ์ บรรเทาอาการปวด ซึ่งกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์มีแผนจะทำการศึกษาวิจัยทางคลินิกต่อไป

การวิจัยและพัฒนาเจลสารสกัดรากทองพันชั่ง เพื่อการรักษาโรคผิวหนังจากเชื้อรา สารสำคัญไรนาแคนทิน ซี (Rhinacanthin C) มีฤทธิ์ต้านเชื้อรากลุ่มเดอร์มาโตไฟต์ (dermatophytes) ที่เป็นสาเหตุของโรคผิวหนังจากเชื้อรา (โรคกลาก) การพัฒนาสูตรตำรับเจลสารสกัดรากทองพันชั่ง ประกอบด้วยควบคุมคุณภาพ และปริมาณสารสกัด ผลทดสอบการระคายเคืองและการทดสอบการแพ้ทางผิวหนังเป็นไปตามมาตรฐาน ISO10933-10 พบว่าไม่ทำให้เกิดการระคายเคือง อาการแพ้ และลดอัตราการติดเชื้อในสัตว์ทดลอง ขณะนี้กำลังศึกษาประสิทธิผลในการรักษาและความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์ระดับคลินิก (Phase I Clinical study)

การพัฒนาผลิตภัณฑ์เสริมอาหารจากสารสกัดสมุนไพรปอบิด เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันต้านทานต่อการเกิดโรคโควิด-19 สมุนไพรปอบิดมีศักยภาพและความปลอดภัยในการนำมาพัฒนาเป็นอาหารเสริม เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันของร่างกาย มีรายงานการวิจัยพบว่า สารสกัดปอบิดมีฤทธิ์ต้านเชื้อไวรัส COVID-19 ในระยะ pre-entry phase มีฤทธิ์ยับยั้งเอนไซม์ ACE2 และมีฤทธิ์กระตุ้นการแบ่งตัวของเซลล์เม็ดเลือดขาวลิมโฟไซต์ (lymphocyte) ในระบบภูมิคุ้มกันของร่างกาย กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ได้พัฒนาผลิตภัณฑ์เสริมอาหารจากปอบิดในรูปแบบที่กำลังเป็นที่นิยมในกลุ่มผู้บริโภค คือ เยลลี่พร้อมรับประทาน (ready-to-eat jelly) แกรนูลพร้อมรับประทาน (ready-to-eat granules) และ กัมมี่เยลลี่ (gummy jelly) และชุดตรวจกัญชา “Test Kann” ใช้สำหรับตรวจ THC ในสารสกัดกัญชา (THC เกิน 0.2% ถือเป็นยาเสพติดให้โทษ) เป็นชุดตรวจอย่างง่าย คล้ายชุดตรวจ ATK ทราบผลภายใน 15 นาที

การอ่านและแปลผล ชุดตรวจ ATK

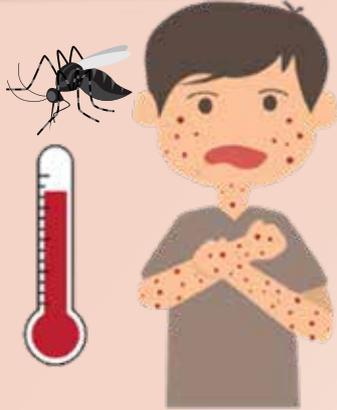
รูปแบบผล	การอ่านผล	การแปลผล
<p>C Control (C) T Test (T)</p>	ปรากฏเฉพาะแถบควบคุม (C)	<p>ผลลบ (Negative) ไม่พบเชื้อ อาจอยู่ในระยะฟักตัว</p> <ul style="list-style-type: none"> • ตรวจซ้ำใน 3-5 วัน และ 10-14 วัน หรือตรวจทันทีเมื่อมีอาการ
<p>C C T T</p>	ปรากฏทั้งแถบควบคุม (C) และ แถบทดสอบ (T) ไม่ว่าจะมีสีเข้มหรือสีจาง	<p>ผลบวก (Positive) พบเชื้อ</p> <ul style="list-style-type: none"> • ติดต่อสถานพยาบาลใกล้บ้านที่กำหนด เช่น คลินิกชุมชนอบอุ่น ศูนย์บริการสาธารณสุข คลินิกหมอครอบครัว รพ.สต. รพช. รพท. • แยกกักตัวเองจากผู้อื่น เพื่อลดการแพร่เชื้อ
<p>C C T T</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ไม่ปรากฏแถบสีใดๆ • ปรากฏแถบสีที่ตำแหน่ง T แถบเดียว <p>* แถบสีที่ปรากฏแต่ละยี่ห้อ อาจมีสีแตกต่างกัน</p>	<p>ไม่สามารถแปลผลตรวจได้ (Invalid) สาเหตุมาจาก</p> <ul style="list-style-type: none"> • ชุดตรวจเสื่อมสภาพ • วิธีทำการทดสอบไม่ถูกต้อง • ตัวอย่างตรวจมีสภาพไม่เหมาะสม <p>ควรทำการตรวจ ด้วยชุดตรวจอันใหม่</p>

การกำจัดยุงด้วยการควบคุมทางชีววิธี สารสกัดจากพืช และวัสดุหาง่ายในครัวเรือน

ยุง เป็นพาหะนำโรคร้ายแรงก่อให้เกิดปัญหาทางสาธารณสุข โดยยุงกลายเป็นพาหะของโรคไข้เลือดออกที่มีรายงานผู้ป่วยสูงอยู่ทุกปีและมีอันตรายถึงชีวิต รวมทั้งไข้ซิกาซึ่งเป็นอันตรายต่อทารกในครรภ์ ทำให้เสี่ยงต่อภาวะศีรษะเล็กแต่กำเนิดและโรคทางสมอง และใช้ปวดข้ออยู่หลายหรือซิกุนกุนยา ในขณะที่ยุงก้นปล่องเป็นพาหะนำโรคมาลาเลีย ยุงเสือนำโรคเท้าช้าง และยังมียุงรำคาญบางชนิดที่เป็นพาหะนำโรคไข้สมองอักเสบ การควบคุมยุงพาหะจึงเป็นกลยุทธ์หนึ่งที่สำคัญซึ่งสามารถนำมาใช้ควบคุมโรคได้ โดยสามารถดำเนินการควบคุมได้ทั้งในระยะตัวอ่อนที่ยังเป็นลูกน้ำและในระยะที่เป็นตัวยุง

การควบคุมยุงเพื่อควบคุมโรคทำได้หลายวิธี เบื้องต้นคือการจัดการกับแหล่งเพาะพันธุ์ที่จะเอื้อให้ยุงชนิดต่างๆ มาวางไข่ นอกจากนี้ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข ยังได้คิดค้นองค์ความรู้ในการกำจัดยุงพาหะ เช่น การควบคุมทางชีววิธี โดยใช้แบคทีเรียกำจัดลูกน้ำยุงชนิด *Bacillus thuringiensis var. israelensis* (Bti) ซึ่งผลึกโปรตีนภายในเซลล์แบคทีเรียจะเข้าไปทำลายระบบทางเดินอาหารทำให้ลูกน้ำยุงตายอย่างรวดเร็วหลังจากที่กินแบคทีเรียเข้าไป หรือการใช้แบคทีเรียชนิดโวลบาเกีย (*Wolbachia*) มาใส่ในยุงตัวผู้ ซึ่งเป็นยุงที่ไม่กินเลือด จากนั้นปล่อยสู่ธรรมชาติเพื่อให้ไปผสมพันธุ์กับยุงตัวเมียที่ไม่มีโวลบาเกียทำให้เกิดการไม่เข้ากันของโครโมโซมซึ่งยุงจะไม่สามารถสร้างตัวอ่อนได้โดยไข่ยุงจะฝ่อในที่สุด ซึ่งวิธีการนี้ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข โดยกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ได้ทำการศึกษา ร่วมกับมหาวิทยาลัยมหิดล กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ส่วนการใช้สารสกัดจากพืช เช่น สารสกัดจากนิโคตินที่ได้จากใบยาสูบซึ่งเป็นความร่วมมือกับองค์การสุรา กรมสรรพสามิต ในการนำมาใช้ควบคุมลูกน้ำยุงในแหล่งเพาะพันธุ์ธรรมชาติ รวมทั้งมีการใช้น้ำมันหอมระเหยจากพืชสมุนไพร เช่น ตะไคร้หอม เปลือกส้ม ยูคาลิปตัส ซึ่งพบว่าสามารถนำมาได้ยุงได้

นอกจากนี้ยังมีกับดักยุงลิโอเทรป (LeO-Trap) ที่ได้พัฒนาและเป็นต้นแบบในการผลิตและพบว่ามีประสิทธิภาพสูงในการกำจัดลูกน้ำยุง นอกจากนี้ยังสามารถใช้วัสดุหาง่ายที่มีอยู่ในครัวเรือนในการกำจัดยุง อาทิ การใช้ผงซักฟอกโรยลงไปบนภาชนะน้ำใช้ที่มีขนาดเล็ก เช่น จานรองขาตู้แจกัน ศาลพระภูมิ หรือภาชนะชั่งน้ำต่างๆ ที่ไม่สามารถคว่ำได้ ด้วยอัตราส่วน 1 ช้อนโต๊ะ ต่อน้ำขัง 2 ลิตร วิธีนี้ผงซักฟอกจะแพร่กระจายปกคลุมทั่วผิวน้ำ ทำให้ลูกน้ำและตัวโม่่งตายจากการดูดซับสารเข้าสู่ระบบหายใจ ซึ่งวิธีนี้ยังสามารถใช้กำจัดยุงตัวเต็มวัยได้ด้วย โดยการใช้ผงซักฟอกหรือผลิตภัณฑ์ทำความสะอาด เช่น แชมพู น้ำยาล้างจาน สบู่เหลว ในอัตรา 250 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 1 ลิตร ค่อยๆ คนอย่าเกิดฟองใส่ในกระบอกพรมฉีดพรมผ้า ฉีดบริเวณที่เห็นยุงเกาะอยู่ ยุงจะตายภายใน 10 – 20 วินาที เป็นการกำจัดยุงที่ง่าย ต้นทุนต่ำ ไม่เป็นอันตรายต่อมนุษย์และไม่ทำให้ยุงดื้อต่อสารเคมี

อย่างไรก็ตาม การควบคุมยุงเพื่อควบคุมโรคนั้น ถ้าจะให้ได้ผลสูงสุด ความร่วมมือของประชาชน เป็นสิ่งที่มีความสำคัญ เพราะการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมการระบาดของโรคนั้น จะสำเร็จลงได้ก็ต่อเมื่อประชาชนเห็นความสำคัญของการกำจัดลูกน้ำยุงลาย โดยช่วยกันกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงอย่างสม่ำเสมอ และกำจัดยุงโดยการใช้อุปกรณ์ต่างๆ ที่กล่าวมาแล้วอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายๆ วิธีร่วมกันตามความเหมาะสม รวมทั้งการกำจัดภาชนะที่ไม่ใช้แล้วและไม่ทิ้งขยะที่อาจกลายเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ยุงชั่วคราว ป้องกันตนเองและคนในครอบครัวไม่ให้ถูกยุงกัด ซึ่งสิ่งต่างๆ เหล่านี้ถ้าได้ปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ ก็จะสามารถลดจำนวนยุงและลดการระบาดของโรคที่นำโดยยุงได้เป็นอย่างดี

ข้อมูลจาก...ฝ่ายศึกษาควบคุมแมลงทางชีววิธี
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข

คำถาม : การรับประทานอาหารที่มีวัตถุกันเสีย
มากเกินไปมีผลต่อสุขภาพอย่างไร

กรุณาส่งคำตอบ พร้อมระบุชื่อที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์
ของท่านที่สามารถติดต่อได้ ส่งมายัง ฝ่ายประชาสัมพันธ์
กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข อ.เมือง
จ.นนทบุรี 11000 หรือทางอีเมล prdmsc@dmsc.
mail.go.th หรือโทรสาร 0 2591 1707 หรือส่งเข้ามา
ที่กล่องข้อความ ในเฟซบุ๊ก กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

ลุ้นรางวัล ไอศกรีม 20 รางวัล (หมดเขตส่งคำตอบ
ลุ้นรางวัลภายในวันที่ 31 สิงหาคม พ.ศ. 2565) ประกาศ
รายชื่อผู้โชคดี ในจดหมายข่าวกรมวิทยาศาสตร์
การแพทย์ฉบับเดือนกันยายน พ.ศ.2565

เฉลยคำตอบ และรายชื่อผู้โชคดีประจำเดือนพฤษภาคม
พ.ศ.2565 (ของรางวัลชุดเครื่องเขียน)

คำถาม เห็ดพิษทำให้เสียชีวิต ส่วนใหญ่เป็นเห็ดประเภทใด
ตอบ เห็ดระโงกหิน และเห็ดระโงกดำพิษ

รายชื่อผู้โชคดี

คุณประสาน อินทร์ประสิทธิ์	คุณมนต์ชัย หม่อนดี
คุณสุวรรณ ฉัตรสุวรรณ	คุณนารีรัตน์ มาทอง
คุณพัชรภรณ์ เงินมาก	คุณจุริมา กันหมุด
คุณอิงอร ปัญญาภรณ์	คุณศวิตา รอดเลิศ
คุณกัญญาวิ มุลจันทร์	คุณจันจิรา วิบูลย์เชื้อ
คุณสุนันท์ อุตสาหะ	คุณสิริพร ภูศรี
คุณชญาณิศ มะวรรณอง	คุณชญาณิน ขวณิชวิสุทธิ์
คุณอชิรา เหล่าศุภวณิชย์	คุณญาณกวี นวลลม
คุณนรงค์ กิจโรสง	คุณทักษอร โพธิ์มา
คุณพรนภัส มะมา	คุณนิติวัฒน์ วัฒนพงษ์พิน

กรมวิจัยฯ เปิดเผยผลตรวจวัตถุกันเสียในอาหารประเภทเส้น

กรณีที่มีการแชร์ข้อมูล ผลตรวจวิเคราะห์พบกรดเบนโซอิกในก๊วยเจ๋งประเภทต่างๆ ในปริมาณสูงตั้งแต่ 1,079-17,250 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมนั้น เป็นข้อมูลเมื่อปี 2550 ซึ่งสำนักคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ในฐานะห้องปฏิบัติการอ้างอิงด้านการตรวจวิเคราะห์อาหารของประเทศ ได้มีการตรวจวิเคราะห์ฝ้าระวังการใช้วัตถุกันเสีย (กรดเบนโซอิกและกรดซอร์บิก) ในอาหารประเภทเส้นมาอย่างต่อเนื่อง

จากข้อมูลผลตรวจวิเคราะห์ เส้นใหญ่ เส้นเล็ก เส้นหมี่ เส้นก๊วยเจ๋ง เส้นบะหมี่ เส้นยาจกไข่ เส้นอูด้ง วุ้นเส้น เส้นราเมน เส้นพาสต้า และเส้นสปาเก็ตตี้ ซึ่งเป็นตัวอย่างที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ส่งตรวจวิเคราะห์ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2560 ถึงเดือนเมษายน 2565 จำนวน 240 ตัวอย่าง พบกรดเบนโซอิก 117 ตัวอย่าง เกินมาตรฐาน 29 ตัวอย่าง ส่วนกรดซอร์บิกเกินมาตรฐาน 23 ตัวอย่าง และพบกรดทั้งสองชนิดเกินมาตรฐาน 8 ตัวอย่าง

ตัวอย่างส่วนใหญ่ที่ไม่ผ่านมาตรฐาน ได้แก่ เส้นก๊วยเจ๋ง คิดเป็นร้อยละ 62.5 และเส้นราเมน คิดเป็นร้อยละ 42.9 ส่วนตัวอย่างที่ไม่พบการใช้วัตถุกันเสียทั้งสองชนิด ได้แก่ เส้นบะหมี่ และวุ้นเส้น ทั้งนี้กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ได้รายงานผลการตรวจวิเคราะห์ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการฝ้าระวังคุณภาพและความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์ดังกล่าวแล้ว

การผลิตอาหารประเภทเส้น บางชนิดมีการใช้วัตถุกันเสีย เพื่อช่วยยับยั้งการเจริญเติบโต หรือทำลายเชื้อจุลินทรีย์ที่เป็นสาเหตุให้อาหารเน่าเสีย หากใช้ในปริมาณที่มากเกินไปอาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพ โดยเฉพาะกรดเบนโซอิกทำให้เกิดอาการคลื่นไส้ อาเจียน ปวดท้อง และท้องเสีย แต่หากได้รับในปริมาณน้อยร่างกายสามารถขับออกไปได้ ซึ่งข้อมูลของคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญว่าด้วยวัตถุเจือปนอาหารขององค์การอาหารและเกษตรและ

องค์การอนามัยโลกแห่งสหประชาชาติ (The joint FAO/WHO Expert Committee on Food Additives, JECFA) ได้ประเมินและกำหนดค่าความปลอดภัย (ADI) พบว่า มีความเป็นพิษต่อคนและสัตว์น้อย อย่างไรก็ตามวัตถุกันเสียทั้งสองชนิดมีข้อกำหนดการใช้ในประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 418) พ.ศ.2563 เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข วิธีการใช้ และอัตราส่วนของวัตถุเจือปนอาหาร (ฉบับที่ 2) สำหรับกรดเบนโซอิกให้ใช้ได้ไม่เกิน 1,000 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม ในอาหารประเภทเส้นที่ผ่านกระบวนการต้ม การนึ่ง การปรุงให้สุกการพรีเจลลาทีไนซ์ (Pre-gelatinized) หรือแช่เยือกแข็ง และเส้นแบบกึ่งสำเร็จรูป ส่วนกรดซอร์บิกให้ใช้ได้ไม่เกิน 2,000 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม เฉพาะอาหารประเภทเส้นแบบกึ่งสำเร็จรูป

“เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังคงฝ้าระวังคุณภาพและความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์อาหารประเภทเส้นที่ทำจากแป้งอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งพัฒนาผู้ผลิตให้มีความรู้ความเข้าใจการใช้วัตถุกันเสียอย่างถูกต้อง ปฏิบัติตามเกณฑ์ที่อย.กำหนด ซึ่งผู้ผลิตจะต้องควบคุมกระบวนการผลิตให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน GMP สำหรับผู้บริโภคควรเลือกซื้อและบริโภคอาหารที่ปรุงสุก สดใหม่ สะอาด ถูกสุขอนามัยและไม่ควรรับประทานอาหารซ้ำๆ กันเป็นเวลานาน เพื่อป้องกันความเสี่ยงที่อาจจะทำให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพ”

ข้อมูลจาก...สำนักคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร

แบบประเมินความพอใจจดหมายข่าวกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ รับของที่ระลึก กุญแจ 80 ปี กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข
88/7 ซอยติวานนท์ 14 ถนนติวานนท์
อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

เสนอแนะ ดิชม หรือ
ส่งบทความลงตีพิมพ์ ส่งมาได้ทั้ง
กองบรรณาธิการ
ฝ่ายประชาสัมพันธ์
สำนักงานเลขานุการกรม
กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
ถนนติวานนท์ อำเภอเมือง
จังหวัดนนทบุรี 11000
โทร. 0-2951-0000 ต่อ 99081
โทรสาร 0-2951-0312
E mail: prdmsc@dmsc.mail.go.th
www.dmsc.moph.go.th
www.dmscsmartlifeblog.com
กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน
ใบอนุญาตเลขที่ 22/2552
ไปรษณีย์กระทรวงสาธารณสุข

ที่ปรึกษา อธิบดี รองอธิบดี ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ ผู้อำนวยการสำนัก / สถาบัน / ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ กองบรรณาธิการ
วิระวัฏ อินทรี, วชิพร แดงอุทัย, พิรยุทธ คันทะชัมภู, จงกล เงินมาก, ธีระพล ดีโสภา, สรพล สิ้นเจริญรุ่ง, สุนันทา สุขสุมิตร, สุวรรณ โพธิ์มา,
กิตติพร อิงคินันท์, เพชรนาภา ด้วงจาด, สมศักดิ์ ตียง